

visse Begunstigelse ved Afhændelse af Bøndergods til Brugerne eller deres Børn og Svigerbørn.

Lov af 8de April 1851 om Selveiendoms Indførelse paa det Staten tilhørende Bøndergods.

Lov af 12te April 1851 indeholdende nogle Bestemmelser om Meddelelse af Bevillinger til at afhænde Bøndergods, der henhører til Lehn, Stamhuus eller Fideicommiss.

Lov af 3die Marts 1852 om Selveiendoms Indførelse paa det Sorø Academi, Kjøbenhavns Universitet og Communitetet i Kjøbenhavn tilhørende Bøndergods.

Lov af 27de April 1853 angaaende den Pantegjæld til Statskassen, som hidrører fra Loven af 8de April 1851 om Selveiendoms Indførelse paa det Staten tilhørende Bøndergods.

Lov af 21de Juni 1854 angaaende Afhændelse af det til Lehn, Stamhuus, Fideicommiss, offentlige Stiftelser og Embeder hørende Bøndergods.

Lov af 24de April 1860 om Afhændelse af nogle Kirkers og offentlige Stiftelsers, Seminariefondens samt det beneficerede Bøndergods.

Lov af 19de Februar 1861 om nogle Forandringer i Fæstelovgivning.

Loven af 8de April 1851 omfattede omtrent 5,000 Tdr. Hartkorn; Loven af 3die Marts 1852 omfattede 2,427 Tdr. Hartkorn; og Loven af 24de April 1860 omtrent 3,600 Tdr. Salt over 11,000 Tdr. Hartkorn.

Det var naturligt, at Afsløttingsagen, efter saa mange frugtesløse Forsøg fra Rigsdagens Side paa at bringe Regjeringen til at tage alvorlig fat paa den, eller dog til at modtage og understøtte private Lovforslag i denne Retning, maatte for en Tid indtræde i en hvilende Tilstand, efterat Fæstelovgivningen ved Lov af 19de Februar 1861 var undergaaet flere Forandringer nærmest til Fæsternes Tarv, og indeholdende en fornyet Opfordring til Godseierne om at sælge frivilligt, ved at indrømme dem visse Fordele ved Salget af deres Bøndergods til Fæsterne. De Medlemmer af Rigsdagen, der havde været Fæsteafsløttingsagens Forkæmpere, og som vare medvirkende ved Fæsteforbedringslovens Udarbejdelse og Ved-

tagelse, undlode dog ikke ved hin Leilighed at forvare sig imod den Mening, at de derved vilde opgive Bestræbelserne for at faae en Ende paa det hele Fæsteforhold. Eigesom Ministere, der forelagde Loven, yttrede, at han ikke tænkte paa ved den at forberede en Lovgivning, der skulde gaae i den ene eller anden Retning, men kun at give noget af det meest Nødvendige for Tidsforholdene og Nutidens Fordringer, saaledes udtaltes det af B. Christensen i Landstinget og af Tscherning og S. A. Hansen i Folkethinget, at Formaalet saavel i Samfundets almindelige Interesse som i Godseiernes og Fæstebondestandens særlige Interesse ikke var en Forbedring af Fæstelovgivningen, men en fuldstændig Ophævelse af dette Forhold, at man, naar man gik ind paa en Reformering af Fæstevæsenet, kun gjorde dette, fordi man ikke i den nærmeste Tid havde Udset til at fremskaffe en almindelig Lov om Fæstevæsenets Afsløtning, og at man derfor maatte søge at gjøre den mellemiggende Tid, indtil Afsløtningen kunde finde Sted, nogenlunde taalelig for dem, der skulde leve under disse Forhold. I Folkethingets Udvalgsbetænkning udtalte ligeledes de to Sidstnævnte, „at Loven ingenlunde vilde bringe Almeenheten saa store Goder som en Afsløttingslov eller gjøre en saadan overflødig, og at dens Bestemmelser ikke vilde vise sig tilstrækkelige til at bøde paa Fæstevæsenets Mangler, saaledes som dette nu benyttes“.

De siden 1861 forløbne Aar ere imidlertid — naar undtages nogle frugtesløse Forsøg paa at faae Love vedtagne om Arvefæstes Indførelse paa Samsø og paa Ballø og Bemmetofte Godser — hengaaede uden nye Forsøg paa at bringe en Fæsteafsløttingslov frem, og Grundene dertil ere deels Hensynet til, at Fæsteforbedringsloven maatte indrømmes en vis Tid til at vise sine Frugter igjennem Godseiernes Anvendelse og Benyttelse af den, deels ogsaa de tunge Tilfælelser for vort Fædreland, der endte med en uhyggelig Krig, hvorefter vi førtes til heftige Forfatningskampe. Nu, da en roligere Tid igjen er indtraadt, og vi kunne med mere udeelt Opmærksomhed beskæftige os med Landets indre Udvikling, og da denne Udvikling maa søges fremmet med